

Зарубіжні авторські зібрання

Абрагам Грейс
MEPPITT

КОРАБЕЛЬ ІШТАР

Харків
«ФОЛІО»
2024

ЧАСТИНА ПЕРША

Розділ 1 ПОЯВА КОРАБЛЯ

Хмара дивного запаху спіраллю здіймалася над великим кам'яним блоком. Кентон відчув, як вона торкнулася його обличчя, мов ласкова долоня.

Він чітко відчував цей запах — незнайомий аромат, що трохи турбує, воскрешає в пам'яті дивні незримі образи, уривки думок, що зникали, перш ніж мозок міг їх вловити. Відчував з того моменту, коли зняв упакування з предмета, який йому надіслав старий археолог Форсайт з піщаних крипт давно померлого Вавилону.

Він знову повільно поміряв блок — чотири фути завдовжки, трохи більше заввишки, трохи менше завширшки. Вицвілого жовтого кольору — століття висіли на ньому, як майже прозоре вбрання. Напис лише з одного боку, десяток паралельних ліній архаїчного клинопису. Якщо Форсайт не помилився у своєму тлумаченні, напис зроблено за правління Саргона Аккадського¹, шість тисяч років тому. Поверхня каменя оббита, всіяна тріщинами, знаки у формі клинів пошкоджені, дуже невиразні.

¹ Саргон Аккадський — творець першої у світі імперії, простори якої перевершили тільки через півтори тисячі років. Правив 55 літ, за так званою короткою хронологією — з 2270-го по 2215 рік до н. е. Створена ним династія правила близько 140 літ.

Кентон схилився нижче, аромат став дужчим, його завитки чіплялися, як десяток мацаїв, як маленькі пальці, що тужать, просять, молять...

Благают про звільнення!

Що за нісенітниця! Кентон випростався. Поруч лежав важкий молоток. Кентон схопив його і нетерпляче вдарив.

Почувся звук; він ставав гучнішим, ще гучнішим; у ньому пролунали музичні нотки, ніби загомоніли десь далеко нефритові дзвіночки. Звук припинився, залишилося тільки високе гудіння; дзвіночки лунали чимраз виразніше, ближче.

Потім почувся різкий тріск. Блок розламався. Звідти за пульсувало сяйво рожевого перламутру, а разом з ним — хвилі аромату, що вже не просить, не тужить і не благає.

Тепер він тріумфує! Тріумфує!

Щось ховається у блоці! Щось пролежало в ньому шість тисяч років із часів Саргона Аккадського!

Знову пролунали нефритові дзвіночки. Вони таки просили про щось, потім повернулися і помчали назад нескінченними коридорами часу. Стихи, їд одразу ж блок став опадати; щез; перетворився на хмару блискучого пилу, що кружляє і повільно осідає.

Хмора оберталася — це вир блискучого туману, що зник, ніби відсмикнули завісу.

У блоці виднівся корабель! Він був чудовий.

Плив на п'єдесталі хвиль із лазуриту, їхні верхівки біліли молочним гірським кришталем. Корпус корабля теж був з кришталю, кремового та сливе прозорого. Ніс у вигляді ятагана, круто вигнутого назад. Під вістрям — каюта, стіни якої обернені до моря, як у галеонів, утворені високо піднятими на носі бортами. Там, де була каюта, линуло легке сяйво, що зігрівало туманний кришталь. Воно ставало потужнішим у міру підіймання бортів, яскраво виблискувало на самій горі, перетворюючи каюту на рожевий коштовний камінь.

У центрі корабля, займаючи третину його довжини, розмістився трюм, у якому сиділи веслярі. Від рожевої

каюти до нього спускалася палуба кольору слонової кістки; частина палуби, що тягнулася до корми, була чорна. На кормі — інша каюта, більша, ніж на носі, але присадкувата і теж чорна. Обидві частини покладу широкими платформами оточували трюм з боків. Посередині корабля біла і чорна частини палуби зустрічалися, причому виникало дивне враження суперництва, боротьби. Вони не змішувалися, не переходили одна в одну. Уривалися різко, край до краю, вороже.

Знизу підіймалася висока щогла, загострена і зелена, як серцевина величезного смарагда. На реї простягалося широке вітрило, яке мерехтіло, ніби зроблене з величезних опалів; від щогли та реї спускалися счасті тъмяного золота.

По два боки корабля — ряди великих весел, по сім там і там, їхні червоні лопаті занурені в перламутрову блакить хвиль.

І цей коштовний корабель мав екіпаж! Кентон здивувався: чому він раніше цього не помітив?

Крихітні фігурки немовби щойно з'явилися на покладі... жінка вислизнула з дверей рожевої каюти, її рука ще була простягнута до дверей, що зачиняються... і ще жіночі постаті на білій палубі, їх троє, вони сидять... голови низько склонені; двоє тримають арфи, третя — подвійну флейту.

Маленькі фігурки, не більш як два дюйми заввишки.

Іграшки!

Дивно, але неможливо розрізнати ні рис облич, ні деталей одягу. Фігурки нечіткі, наче на них накинули вуаль. Кентон подумав, що йому помутніло в очах, і на мить заплющив їх.

Коли знову поглянув на чорну каюту, то неабияк здивувався: чорний поклад спорожнів — Кентон був готовий за присягти в цьому.

Тепер тут, на краю ями, виднілися чотири ляльки.

А довкола них — дивна паволока. Звісно, в цьому провиня його очей — чого ж іще? Треба лягти і дати їм трохи від-

почити. Чоловік неохоче обернувся, повільно пішов до дверей, зупинився, нерішуче озираючись на блискучу загадку.

Усю кімнату за кораблем затягло серпанком!

Кентон почув ревіння бурі, відголос безлічі ураганів; хаос зі свистом звалився на нього водоспадом могутніх вітрів.

Кімната розкололася на тисячі фрагментів, розтанула. Крізь цей хаос ясно почулися звуки дзвонів... раз... два... три...

Він упізнав цей дзвін. Його годинник бив шосту. Третій удар урвався на середині.

Міцна підлога, на якій стояв чоловік, розтанула. Кентон відчув, що висить у просторі, сповненому срібного туману.

Туман розсіювався.

Кентон побачив крізь нього велику поверхню бурхливого океану, а за десять футів під собою — поклад корабля.

Потім приголомшивши поштовх, удар у праву скроню. Розряди блискавки принесли зі собою темряву, що охопила і море, і корабель.

Розділ 2

ПЕРША ПРИГОДА

Кентон лежав, дослухаючись до тихого, але невпинного шепоту. Неначе невеликі повільні хвилі. Все довкола наповнилося цим звуком. Журливий шептіт ставав наполегливішим. У заплющені очі вдарило світло. Кентон відчув рух, поверхня під ним м'яко підіймалася й опускалася. Розплюшив очі.

Він на кораблі, лежить на вузькій палубі, головою впираючись у фальшборт. Перед ним щогла, що підіймається з ями. В ямі прикуті люди орудують великими веслами. Щогла, схоже, дерев'яна, але вкрита прозорим смарагдовим лаком. Вона пробуджує якісь незрозумілі спогади.

Десь він уже бачив цю щоглу.

Погляд поповз угору по щоглі: широке вітрило, зроблене з опалового шовку. Низько нависло небо, затягнуте м'яким сріблястим туманом.

Почув жіночий голос — глибокий, мелодійний, золотистий. Каюта праворуч під вигнутим ятаганом носа; вона рожева. По її верхівці проходить балкон; на ньому — квітучі маленькі дерева; голуби з лапками та дзьобами, червоними, ніби вимоченими в рубіновому вині, змахують у гілках білим крилами.

Біля дверей каюти жінка — висока, струнка, вдивляється кудись у далечінъ. Біля її ніг — троє дівчат. Дві тримають арфи, третя піднесла до губ подвійну флейту. І знову спогади заворушились у голові Кентона і тут же забулися. Його погляд упав на обличчя жінки.

У неї широкі очі, зелені, як глибини лісових ярів, і так само сповнені тіней, що рухаються. Голова маленька, прекрасні риси обличчя, делікатні уста — це свідчить про схильність до кохання. Ямочка на шиї — чаша для поцілунків, порожня і чекає наповнення. Над бровами — сріблястий півмісяць, тонкий, як молодик. Над кожним рогом півмісяця потік рудо-золотого волосся обрамляє чарівне обличчя; потік спрямовується вниз, спадає на гострі перса; струмками сходить до самих ніг у сандаліях.

Юна, як весна, і мудра, як осінь; весна якогось стародавнього Ботічеллі, але й Мона Ліза водночас; незаймана тілом, проте не душою.

Простежив за її поглядом. По другий бік ями для веслування стояли четверо людей. Один на голову вищий за Кентона, значно масивніший за нього. Бліді очі, немиготливі, спрямовані на жінку, а в них — загроза, злість. Обличчя в чоловіка — безбороде, бліде. Величезна плеската голова гладко поголена, ніс хижо вигнутий, з плечей до самих ніг спадає просторе чорне вбрання. Ліворуч від нього — ще двоє з поголеними головами, в чорному одязі, сухорляві, схожі на вовків; у кожного — бронзовий ріг у формі мушлі.

Очі Кентона затрималися на останньому з членів цього гурту. Чоловік присів навпочіпки, спираючись загостреним підборіддям на високий барабан; вигнуті боки інструмента блищають червоним і чорним, як полірована шкіра великої змії. Ноги міцні, але короткі — тіло гіганта, вузловате та викривлене, неймовірно сильне. Мавпячими руками він обвив боки барабану, довгі пальці були подібні до павучих лап.

Але Кентона вразив вираз його обличчя. Сардонічний і злий, проте злість не така, як у решти трьох. Широкий рот схожий на жаб'ячий, на тонких губах — посмішка. Незмігний погляд глибоко посаджених чорних очей з неприхованим захопленням спрямований на жінку. У мочках відстовбурчених вух висять сережки.

Жінка жваво спустилася і стала поруч із Кентоном. Він міг би торкнутися її. Але здавалося, що вона його не бачить.

— Гей, Кланете! — вигукнула вона. — Я чую голос Іштар. Вона йде на власний корабель. Готовий вклонитися їй, слизе Нергала?

Ненависть споторила масивне бліде обличчя, як пекельна хвиля.

— Це корабель Іштар, — відповів він. — Однак мій страшний король теж претендує на нього, Шарейн. Домівка богині наасичена сяйвом, але дай мені відповідь: хіба за мною не видно тінь Нергала?

І Кентон побачив, що поклад, на якому стояли ці люди, чорний, як смола, і знову неясні спогади заворушились у його мозку.

Несподіваний порив вітру вдарив корабель, як відкритою долонею, нахилив його. Голуби на гілках дерев над рожевою каютою зчинили гвалт, вони злетіли, як біла хмаря, перевита рожевим. Жінки зібралися довкола.

Мавпячі руки барабанщика розвернулися, павучі пальці затрималися на поверхні барабана. Темрява згустіла і приходила його; пітьма затягла всю корму корабля.

Кентон відчував, як нагромаджуються невідомі сили. Він ковзнув нижче, притискаючись до фальшборту.

Від рожевої каюти долинув золотий трубний звук, обурений, нелюдський. Кентон обернув голову, волосся на голові заворушилося, по шкірі поповзли мурахи.

На даху рожевої каюти з'явилася велика куля, схожа на повний місяць, але не біла і не холодна, як небесне тіло. Вона жила, кипіла рожевим сяйвом, простягнула свої промені по кораблі, і там, де стояла жінка, Шарейн, тепер уже була не жінка.

Купаючись у рожевих променях кулі, вона здавалася велетенською. Повіки склепила, але крізь них глипали очі. Кентон ясно їх бачив — дитячі, як нефрит, вони споглядали крізь повіки, немов через павутину. Стрункий півмісяць на голові перетворився на арку живого полум'я, а навколо майоріли рудо-золоті коси.

Хмара голубів коло за колом облітала корабель, білі крила б'ються, рожеві дзьоби розтулені, вони волають, леменуть.

У чорноті корабельної корми загримів зміїний барабан.

Чорнота порідшала. Крізь неї дивилося обличчя, майже приховане, безтісне, що пливло в тіні. Обличчя чоловіка на ім'я Кланет, яке водночас так само не належить йому, як і обличчя Шарейн. Бліді очі перетворилися на два басейни пекельного полум'я; вони були без зіниць. Мить це обличчя витало, обрамлене пітьмою. Потім його затягла та приховала тінь.

Тепер Кентон побачив, що ця тінь висить, неначе завіса, точно по центру корабля, а він сам лежить мало не за десять футів від того місця, де ця завіса ділить корабель навпіл. Лежить на білій палубі, і знову в голові заворушився незрозумілий спогад. Виблискування кулі вдарило в тіньову завісу, утворило диск, ширший за корабель; немов павутина променів, він простягся від вогняного місяця. Але тінь притулилася до близкучкої павутини, прагнучи її прорвати.

Барабаний грім з чорного покладу посилився, заревіли бронзові роги. Луна барабана і гук рогів змішалися, вони стали пульсом пекла, лігвом приречених.

А поряд із Шарейн три жінки створили бурю звуків, арпеджю арф бриніло, як тонкі стріли, а різкі голоси флейти були, як списи. Стріли та списи звуків проривали барабаний грім і ревіння рогів, заглушували їх, відганяли геть.

Усередині почався рух. Тінь завириувала. Вона кипіла. На поверхні блискучого диска з'явилися чорні форми. Їхні безлікі тіла були схожими на гіантських личинок, на слиманаків. Вони рвали павутину, намагалися продергтися крізь неї, бились об неї.

Павутина подалася!

Її краї трималися, але центр повільно відступав, доки диск не перетворився на півсферу. Всередині увігнутої смужки повзали, звивалися, кишіли жахливі форми. Тріумфально заревіли в пітьмі барабан і бронзові роги.

Знову з білого покладу залунав золотий трубний звук. Із кулі полилося нестерпне сяйво. Краї павутини посунули вперед і зімкнулися. Вони захопили чорних виродків, ті бились і звивалися, немов риба у верші. Як тенета, підняті могутньою рукою, павутина здійнялася високо над кораблем. Вона стала ще яскравішою, зрівнялася за яскравістю з кулею. Спіймані чорні форми видавали жалюгідний тонкий писк. Вони стискалися, танули, зникали.

Верша розкрилася, звідти посыпався чорний пил.

Павутина повернулася до кулі, що її послала.

І тут же куля зникла.

Зникла й тінь, що затягувала корму. Високо над кораблем із переможними звуками кружляли голуби.

Чиясь рука торкнулася плеча Кентона. Він зазирнув у затінені очі жінки, яку звали Шарейн. Тепер це була не богиня, а проста жінка. В її очах виднівся подив, неймовірне здивування.

ЗМІСТ

ЧАСТИНА ПЕРША	3
<i>Розділ 1</i> Поява корабля	3
<i>Розділ 2</i> Перша пригода.....	6
<i>Розділ 3</i> Корабель повертається	12
ЧАСТИНА ДРУГА	19
<i>Розділ 4</i> Гріх Зарпаніт.....	19
<i>Розділ 5</i> Що присудили боги	22
<i>Розділ 6</i> «Я не жінка!»	27
<i>Розділ 7</i> Раб на кораблі.....	33
<i>Розділ 8</i> Розповідь Сігурда	46
<i>Розділ 9</i> Угода з Шарейн	54
<i>Розділ 10</i> На кораблі під вітрилом	62
<i>Розділ 11</i> Джіджі розриває ланцюги	68
<i>Розділ 12</i> Господар корабля.....	78
<i>Розділ 13</i> Господар... Шарейн!	88
ЧАСТИНА ТРЕТЬЯ	93
<i>Розділ 14</i> Чорний жрець завдає удару	93
<i>Розділ 15</i> Уніз звуковою ниткою	100
<i>Розділ 16</i> Як був укомплектований корабель.....	106
<i>Розділ 17</i> У пошуках острова чаклунів	115
ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА	123
<i>Розділ 18</i> Місто чаклунів.....	123
<i>Розділ 19</i> Володар двох смертей	131

<i>Розділ 20</i>	За стіною	142
<i>Розділ 21</i>	Перед віттарем Бела	146
<i>Розділ 22</i>	Танець Наради	153
ЧАСТИНА П'ЯТА		161
<i>Розділ 23</i>	Танцівниця і жрець	161
<i>Розділ 24</i>	Бажання богів... і чоловіка	166
<i>Розділ 25</i>	В Оселі Бела	172
<i>Розділ 26</i>	Загибель Зубрана	186
<i>Розділ 27</i>	Повернення на корабель	189
<i>Розділ 28</i>	Марево Кентона	192
<i>Розділ 29</i>	Як закінчилася боротьба	203
<i>Розділ 30</i>	Останній бій	208
ЧАСТИНА ШОСТА		218
<i>Розділ 31</i>	Корабель іде	218